

Beweging en lichamelijkheid in het EMDR-proces

Henriëtte van der Meijden
4-11-2016

Complexe PTSS

- ◆ Zoek als PMTer
samenwerking
met EMDR-therapeuten

Eye Movement Desensitization Reprocessing

- ◆ 1989 beschreven door Francine Shapiro
- ◆ Opgenomen in de richtlijnen angststoornissen

Uitgangspunten EMDR

- ◆ Verwerken van trauma
  - ◆ Zelfhelend vermogen, cliënt als expert van zichzelf
  - ◆ Integratie van cognities, gevoel en lichamelijkheid
informatieverwerkingsproces/adaptatie
  - ◆ Werkgeheugenhypothese
  - ◆ Toen en nu
-

Procedure I, cognities

- ◆ Vertellen traumatisch materiaal
- ◆ Identificatie meest beladen beeld
- ◆ NC – negatieve, disfunctionele cognitie
- ◆ PC – positieve functionele cognitie
- ◆ Geloofwaardigheid van de PC op
Validity of Cognition-scale (VOC) 1-7

Cognitieve domeinen

- ◆ Controle (“Ik ben machteloos/hulpeloos”)
- ◆ Veiligheid (betreft de situatie; “Ik ben – (gevoelsmatig) nog steeds - in gevaar”)
- ◆ Zelfwaardering (bijv. “Ik ben waardeloos, stom, slecht, walgelijk, zwak, laf”)
- ◆ Verantwoordelijk & schuld (bv “Ik ben schuldig”)

Positieve cognitie

- ◆ Controle: “Ik kan het (herinneringsbeeld / plaatje) aan”
  - ◆ Veiligheid (betreft de situatie): “Ik ben (nu) veilig”
  - ◆ Zelfwaardering: “Ik ben oké, de moeite waard, competent, sterk”
  - ◆ Verantwoordelijk & schuld: “Ik heb gedaan wat ik kon” of “Ik ben onschuldig”
-

Procedure 2, emoties en lichaam

- ◆ Emoties benoemen die nu door het beeld en de NC worden opgeroepen
- ◆ Subjective Units of Disturbance-scale SUD 0-10 (hoe naar?)
- ◆ Plaats van de lichamelijke sensaties

Procedure 3, desensitisatie

- ◆ Afleidende stimuli
  - oogbewegingen, handtaps
- ◆ Associaties – waarnemen eigen proces “Wat komt er in je op?”
- ◆ Back te Target
- ◆ SUD naar 0

Procedure 4

opbouw pos. cognitie en gevoel.

- ◆ PC koppelen aan beeld
  - ◆ VOC – 6/7
  - ◆ Bodyscan
  - ◆ Flash Forward
  - ◆ Future Template
  - ◆ Positief afsluiten
-

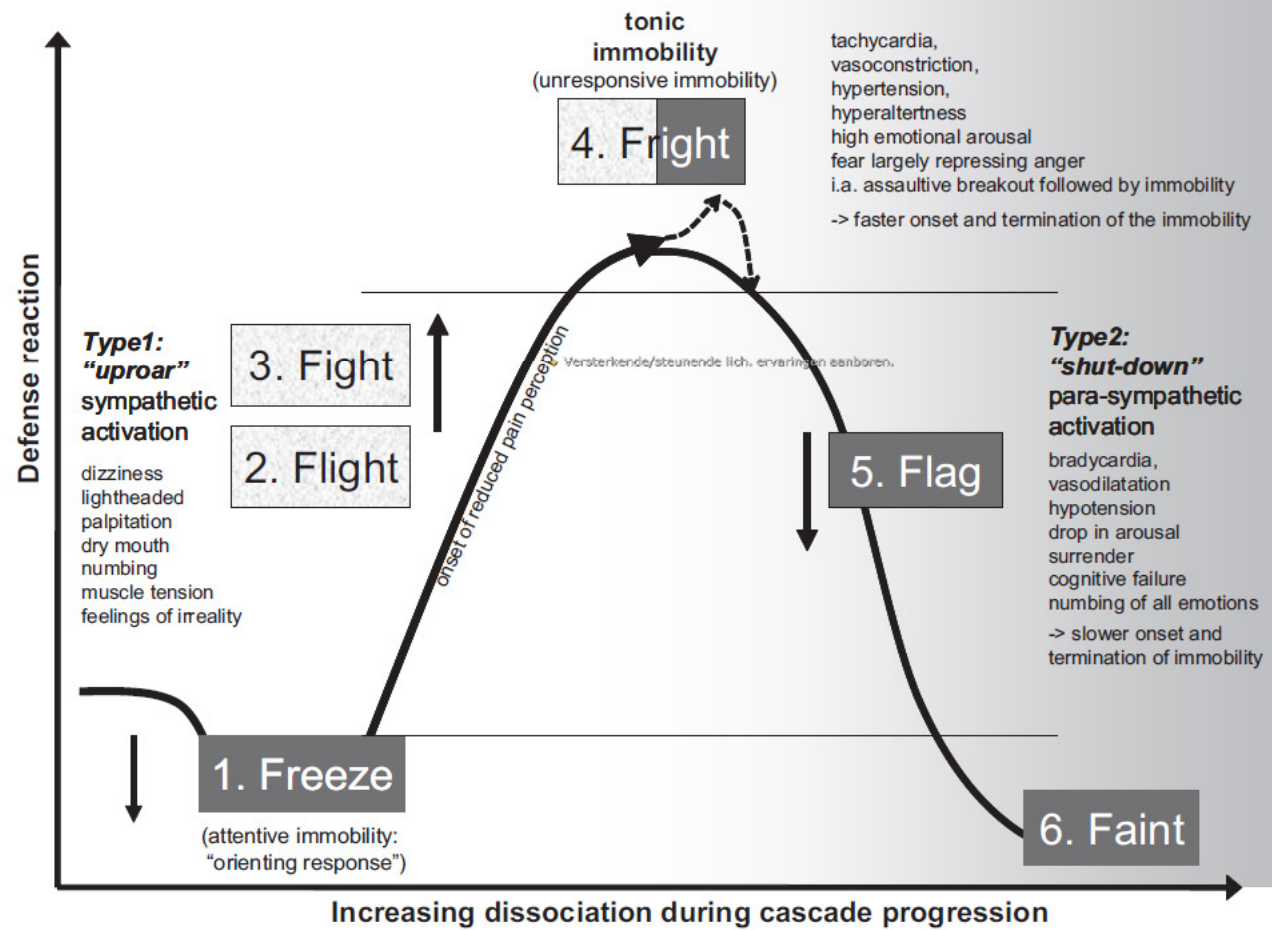
Voorwaarden EMDR

- ◆ Bereikbaarheid van trauma
- ◆ Erkenning en motivatie
- ◆ Affectregulatie, verbondenheid en zelfbeeld voldoende
- ◆ Hier en nu, observator-positie

Affect regulatie

- ◆ Kun je hevige emoties verdragen in je lichaam en ze uiten
  - zonder jezelf of een ander te beschadigen
  - zonder te dissociëren?

M. Schauer & T. Elbert: Dissociation Following Traumatic Stress

Reacties op trauma	Ondermodulatie (hyperarousal)	Overmodulatie (hypoarousal)
Etiologie	Vaker in volwassen leven, minder cumulatief trauma en/of enkelvoudig trauma	Meer complex, chronisch, meervoudig, vaker vroegkinderlijk trauma
Reactie na blootstelling aan <i>trauma trigger</i>	Angst, paniek Toegenomen autonome arousal Toegenomen hartfrequentie Snelle toename in cortisol Toegenomen huidgeleiding	Dissociatie, verdoving Afgenomen autonome arousal Verminderde hartfrequentie Cortisolproductie vertraagd Verminderde huidgeleiding
Fenomenologie	Herbeleving	Dissociatie

Combi PMT en EMDR

- ◆ Voorbereiding t.o.v. stabilisatie
  - ◆ Bereikbaarheid lichamelijkheid na trauma, beschadiging en dissociatie
  - ◆ Hier-en-nu positie behouden, waarnemer, observator, op afstand
  - ◆ In beweging komen
-

Therapie als tweede kans

- ◆ Ik – zelfbeeld

EMDR: RDI en EMDR op zelfbeeld

PMT: positieve, versterkende en ondersteunende activiteiten

- ◆ Ik en de ruimte – veiligheid ervaren

EMDR en PMT: veilige plek

- ◆ Ik en de ander

PMT: verbondenheid ervaren in hier en nu

PMT: affectregulatie 4 B's, dissociatie

Bottom-up

- ◆ Ervaren van bewegen en lichaamssignalen
- ◆ Emoties kunnen onderscheiden
- ◆ Gevoelens kunnen waarnemen
- ◆ Betekenis kunnen geven aan emoties en gevoelens

Integratie met Top-down

Vorbereiding in PMT

- ◆ Bereikbaarheid van trauma inclusief lichamelijkheid vergroten
- ◆ Dissociatie leren te doorbreken dmv zintuiglijke waarneming in het nu
- ◆ Versterkende/steunende lich. ervaringen aanboren los van het trauma
- ◆ Emotieregulatie: ver-, her- en erkennen, betekenis verlenen en uiten bij zichzelf
- ◆ Contact maken en houden met lichaam en de ander

Ondersteuning via PMT tijdens EMDR hier en nu

- ◆ Mede-regisseur van eigen proces blijven, zelfregulatie vasthouden
- ◆ Ervaringen/symbolen vasthouden
- ◆ Veilige plek
- ◆ Corrigerende ervaring uitvoeren en beleven

Integratie m.b.v. PMT na EMDR

- ◆ Alsnog wél doen wat toen niet kon
- ◆ Kracht ervaren
- ◆ Weer toe-eigenen van lichaam
- ◆ Rouw, gemis
- ◆ Steun bij integratie dagelijks leven
/transfer

Dank voor jullie aandacht

- ◆ Zoek als PMTer samenwerking met EMDR-therapeuten.